

Van 23 januari t/m 17 april 2016 is in Museum de Fundatie, Zwolle, en Kasteel het Nijenhuis, Heino/Wijhe, de dubbelexpositie 'Ans Markus – Als ik jou was...' te zien. In Zwolle toont Markus onder meer de recente schilderijenseries 'Verborgen Verdriet' en 'De pijn van oud'. Op aangrijpende wijze onderzoekt zij hierin de schaduwkanten van het leven. Recent is ook de reeks jeugdportretten van o.a. Vincent van Gogh, Frida Kahlo en Edward Hopper, waarmee Markus uiting geeft aan haar bewondering voor illustere voorgangers. Daarnaast hangt in Zwolle een ruime selectie vroeger werk. Kasteel het Nijenhuis vormt het decor voor schetsen, tekeningen en kleinere schilderijen, alsook voor de sculpturen die Markus sinds enige jaren maakt. Met deze nieuwe kant van haar toch al zo veelzijdige kunstenaarschap treedt zij nu voor het eerst naar buiten.

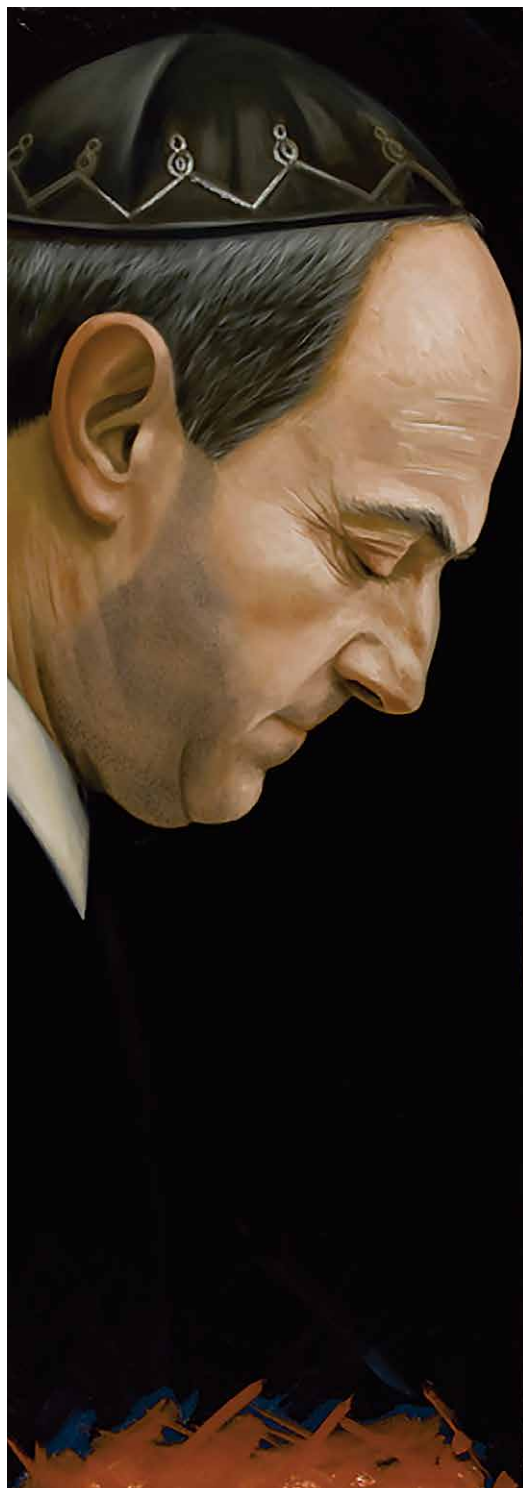
Beelden uit de reeks Kwetsbaarheid, 2011-2015, brons

Betrokkenheid

Als ik jou was... een veelzeggende titel en ook – letterlijk – veel gezegd. Want hoe vaak hoor je om je heen niet zeggen: "Als ik jou was, dan zou ik..." Ans Markus is iemand die zich misschien wel als geen andere hedendaagse kunstenaar in Nederland kan inleven in haar publiek, iemand die à priori bereid is zich te verplaatsen in de kijker en vanuit een oprechte betrokkenheid bij de medemens haar tekeningen, schilderijen en sinds kort ook haar sculpturen maakt. Markus' oeuvre is wel eens omschreven als een persoonlijke mythologie, die een eigen denk-, ervarings- en gevoelswereld omvat. Die karakterisering is in zoverre correct dat haar kunst inderdaad persoonlijk is, maar zeker niet persoonsgebonden. Markus begint haar werk met zelfonderzoek, grondig en nietsontziend, dat haar vervolgens een dieper inzicht geeft in de mens in het algemeen. Het is een wisselwerking: "Als ik jou was..."

ANS MARKUS ALS IK JOU WAS...

23 JANUARI T/M 17 APRIL 2016

Afgebeeld links: voormalig burgemeester van Amsterdam Job Cohen, 2005, olieverf op doek, 170 x 60 cm. Afgebeeld rechts: Verbonden vrijheid, 2015, olieverf op doek, 130 x 130 cm

Verborgen verdriet, olieverf op doek, 2014-2015, 150 x 150 cm.

impliceert immers ook "Als jij mij was..." Met haar kunst zet zij zichzelf in een breder menselijk perspectief en geeft zij een stem aan gevoelens die iedereen bij zichzelf kan herkennen. Zo getuigen de recente schilderijenseries 'Verborgene Verdriet' en 'De pijn van oud' op aangrijpende wijze van haar eigen ervaringen met de schaduwkanten van het leven. Pasklare antwoorden geeft zij nooit, maar zij biedt de kijkers inzicht en troost door te laten zien hoe het leed van anderen haar raakt en hoe zij probeert de soms wrede werkelijkheid onder ogen te zien en op een zinvolle manier vorm te geven. Het is precies die kwaliteit om de kunst in al haar complexiteit toch toegankelijk te houden waardoor Ans Markus de afgelopen decennia zo'n groot en bovendien trouw publiek wist te bereiken. Niet voor niets werd zij in 2010 verkozen tot kunstenaar van het jaar.

Voorgangers

Als ik jou was... is tevens gericht aan Markus' voorgangers, aan de grote schilders uit de kunstgeschiedenis die zij bewondert. In vervolg op haar hommages uit de jaren '80 schilderde Ans Markus tussen 2013 en 2015 in de haar bekende realistische stijl de jeugdportretten van Vincent van Gogh, Frida Kahlo, Egon Schiele, Paul Gauguin, Pablo Picasso, Henri Matisse, Amedeo Modigliani en Edward Hopper. Om dieper door te dringen in het werk van deze schilders, om erachter te komen wat het is dat haar daarin zo fascineert, kroop zij als het ware in hun huid. Daarbij stelde ze zichzelf de

vraag of deze kunstenaars al in hun jeugd iets van hun latere grootheid in zich hadden. In hoeverre is het kunstenaarschap een lotsbestemming? Met een zelfportret als meisje stelde Markus ook zichzelf die vraag en plaatste zij zichzelf in één beweging door in de kunsthistorische traditie van schilders die bij hun werk de mens als uitgangspunt nemen. Bij alle onderlinge verschillen is die diepe belangstelling voor de 'condition humaine' de bindende factor die persoonlijke en maatschappelijke omstandigheden overstijgt en die het steeds weer mogelijk maakt om zoveel mensen overal ter wereld aan te blijven spreken. Kunst wordt pas interessant als deze niet alleen over de maker gaat, maar vooral ook over de kijker. In een tijd die wordt gekenmerkt door individualisme, niet in de laatste plaats op het gebied van de beeldende kunsten, is het werk van Ans Markus altijd weer een verfrissing. Markus heeft zichzelf als kunstenaar een taak gesteld die ook een taak is van musea als Museum de Fundatie, namelijk om zoveel mogelijk mensen via kunst te confronteren met de grote levensvragen, om mensen te prikkelen en hen te bevragen over wat er mooi is aan het leven, maar soms ook wat er minder mooi aan is. Zo wordt kunst beleving in de ware betekenis van het woord

Bronzen beelden

In Kasteel het Nijenhuis komt een heel nieuw aspect van het kunstenaarschap van Ans Markus aan bod. Recent maakte zij beelden die qua thematiek sterke verwantschap bezitten met haar schilderijen. Het fysieke aspect van kneden in de klei gaf haar de uitlaatklep die ze op dat moment nodig had. Dat resulteerde in een groot aantal bronzen sculpturen die in Kasteel het Nijenhuis te zien zijn in combinatie met vroege en recente tekeningen, schetsen en kleine schilderijen. De kleine formaten versterken het gevoel van intimiteit dat de kunstenaar in het kasteel wil creëren.

Gelijktijdig met de tentoonstelling verschijnt bij uitgeverij Waanders & de Kunst van auteur Wim van der Beek de publicatie 'Ans Markus – Als ik jou was...'

Verbonden vrijheid, 1984, olieverf op doek, 130 x 110 cm

Afgebeeld boven: *Hommage aan Jean Louis Scherrer*, olieverf op doek, 2009, 200 x 150 cm; Midden: *Hommage aan S.*, 2007-2010, olieverf op doek, 180 x 130 cm; zonder titel, 2007, olieverf op doek, 120 x 75 cm. Onder: *Hommage aan Picasso*, 2013-2015, olieverf op doek, 180 x 180 cm.